

UCHWAŁA NR XLVIII/232/2022
RADY MIEJSKIEJ W ŻYCHLINIE

z dnia 24 lutego 2022 r.

**w sprawie „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, 1834), art. 4¹ ust. 1 i 2 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, 2469; z 2022 r. poz. 118, 218) oraz art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, 2469) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała nr XLII/230/13 Rady Miejskiej w Żychlinie z dnia 4 grudnia 2013 r. w sprawie „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Żychlin.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2022 r.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Elżbieta Wanda Sikora

Załącznik
do Uchwały Nr XLVIII/232/2022
Rady Miejskiej w Żychlinie
z dnia 24 lutego 2022 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
NA LATA 2022 - 2025**

Rozdział 1. Wprowadzenie. Aspekty prawne i finansowe.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.) nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju; ograniczanie dostępności alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie; przeciwdziałanie przemocy w rodzinie; wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.) wymienia katalog zadań, które winny być realizowane przez gminy. Wskazuje, że przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności poprzez: działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych; ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) wymienia zadania własne gminy, do których należy w szczególności: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Realizacja zadań, o których mowa w powyższych ustawach jest prowadzona w postaci gminnych programów.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Działania te są prowadzone w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, sporządzanego na okres nie dłuższy niż 4 lata. W powyższym programie uwzględniono cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Ustawodawca wskazał gminom, że główne źródło pozyskania środków finansowych na realizację zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii to dochody gminy pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Dochody te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Zadania zawarte w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków oraz ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla

dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Skuteczna realizacja tego programu opiera się na współpracy z:

- 1) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Żychlinie;
- 3) policją;
- 4) kuratorami sądowymi;
- 5) organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi działającymi na terenie gminy Żychlin;
- 6) Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 7) placówkami oświatowymi i instytucjami kultury funkcjonującymi na terenie gminy Żychlin.

Rada Miejska w Żychlinie dnia 28 sierpnia 2018 r. zgodnie z obowiązującymi przepisami po zasięgnięciu opinii jednostek pomocniczych gminy, podjęła uchwałę Nr XLIX/264/18 w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Żychlin.

1. Ustalono na terenie Gminy Żychlin maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, zawierających:
 - 1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo w ilości 40 zezwoleń;
 - 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) w ilości 35 zezwoleń;
 - 3) powyżej 18% zawartości alkoholu w ilości 35 zezwoleń.
2. Ustalono na terenie Gminy Żychlin maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, zawierających:
 - 1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo w ilości 8 zezwoleń;
 - 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) w ilości 3 zezwoleń;
 - 3) powyżej 18% zawartości alkoholu w ilości 5 zezwoleń.
3. Ustalono, że punkty sprzedaży i podawania napojów alkoholowych mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 50 metrów od obiektów:
 - 1) kościoły, kaplice parafialne, cmentarze, stadiony;
 - 2) szkół i przedszkoli.

Odległość, o której mowa powyżej mierzona jest najkrótszą drogą dojścia wzdłuż pieszych ciągów komunikacyjnych od drzwi wejściowych punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych do głównego wejścia do obiektu.

Rozdział 2. Diagnoza problemów społecznych

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych dla Gminy Żychlin została przeprowadzona przez Firmę Krokus - Szkolenia z Krakowa w III kwartale 2021 r.

Celem przeprowadzonych badań ujętych w diagnozie lokalnych zagrożeń społecznych dla Gminy Żychlin była przede wszystkim analiza wybranych problemów społecznych, takich jak:

- 1) alkoholizm;
- 2) narkomania;
- 3) palenie tytoniu;
- 4) uzależnienia behawioralne;
- 5) przemoc (w rodzinie, rówieśnicza oraz cyberprzemoc).

Diagnoza została sporządzona na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 4 grupach społecznych, tj. wśród: dorosłych mieszkańców Gminy Żychlin; uczniów szkół podstawowych (kl. V-VIII); uczniów szkół ponadpodstawowych oraz osób spożywających alkohol. Badaniem objęto łącznie 304 osoby, tj. 204 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, 100 dorosłych mieszkańców gminy oraz 15 sprzedawców napojów alkoholowych.

Skala zagrożeń społecznych

Najważniejsze problemy społeczne w opinii dorosłych mieszkańców gminy to: uzależnienie od alkoholu – 51% oraz niszczenie środowiska naturalnego – 47%. Co trzecia osoba uważa, że poważnym problemem jest uzależnienie od narkotyków, a ok. 20% dopatrywało się zagrożenia w przemoc rówieśniczej.

Na dalszych miejscach znalazły się problemy: bezdomności – 17%; wyludnienia Gminy – 17% i przemoc domowej – 15%.

Według ankietowanych mieszkańców wsi głównym problemem społecznym na terenie Gminy Żychlin jest bezrobocie – 46% i uzależnienie od alkoholu – 41%. Co trzeciego mieszkańca niepokoi problem wyludnienia Gminy i przemoc rówieśnicza. Co czwarta osoba zwróciła uwagę na problem zniszczenia środowiska, a co piąta na występowanie przemoc domowej.

Uczniowie kl. V-VIII szkół podstawowych na najbardziej bezpieczne uznali sporadyczne palenie papierosów, picie alkoholu, eksperymentowanie z marihuaną lub haszyszem. Za najgroźniejsze zachowania uznają regularne zażywanie dopalaczy, amfetaminy, marihuany, haszyszu, palenia paczki papierosów dziennie. Z dużą tolerancją spotyka się spożywanie znacznej ilości alkoholu w czasie weekendów. Wśród ankietowanych rówieśników znajdują się osoby palące papierosy i spożywające alkohol. 9% ma w swoim otoczeniu rówieśników, którzy się upijają, a 6% - zażywających narkotyki, takie jak marihuana i haszysz.

Uczniowie szkół średnich znają ryzyko związane z używaniem narkotyków, spożywaniem alkoholu czy paleniem papierosów. Wśród respondentów znajdują się osoby palące papierosy i spożywające alkohol. 13% ma w swoim otoczeniu nastolatków, którzy zażywają narkotyki, takie jak marihuana czy haszysz. Rzadszym zjawiskiem jest zażywanie środków uspokajających lub nasennych oraz używanie środków odurzających.

Problem palenia papierosów

W przeprowadzonej ankiecie 27% dorosłych mieszkańców przyznało się do palenia papierosów (41% wypala 4-10 papierosów dziennie; 33% więcej niż 10 papierosów dziennie). Zdecydowana większość – 71% pali tradycyjne papierosy, a 29% pali ich wersję elektroniczną. 2/3 badanych popiera zakaz palenia tytoniu w miejscach publicznych.

Niemal połowa ankietowanych uważa, że palenie papierosów pomaga obniżyć poziom stresu, a 29% jest zdania, że palenie wspomaga utrzymanie szczupłej sylwetki. Około 30% sady, że próby zerwania z nałogiem nie mają sensu, a 22% stwierdziło, że palenie nie wpływa negatywnie na osoby będące w otoczeniu.

Co dziesiąty uczeń kl. V-VIII przyznał, że zdarza mu się zapalić tradycyjnego papierosa, a 15% - papierosa elektronicznego. 18% badanych uczniów jest przekonanych, że palenie papierosów elektronicznych jest bezpieczniejsze niż palenie papierosów tradycyjnych. Palący respondenci nie widzą możliwości zakupu papierosów w okolicznych sklepach. Ich zdaniem najczęstszym źródłem dostępu do papierosów są palący rówieśnicy lub starsi koledzy, którzy mogą legalnie dokonywać zakupu. Część osób podkrada papierosy rodzicom.

5% uczniów szkół ponadpodstawowych przyznało, że zdarzyło mu się zapalić tradycyjnego papierosa, a aż 22% papierosa elektronicznego. 22% respondentów jest przekonanych, że palenie papierosów elektronicznych jest bezpieczniejsze niż palenie papierosów tradycyjnych. Uczniowie nie widzą możliwości samodzielnego zakupu papierosów w okolicznych sklepach. Jedynym źródłem ich pozyskania są palący rówieśnicy lub starsi koledzy.

Spożywanie alkoholu

Połowa respondentów dorosłych wskazuje, że sięga po alkohol rzadziej niż raz w tygodniu, zaś 20% osób pije napoje alkoholowe przynajmniej co drugi dzień. 18% badanych spotkało się z sugestią osoby najbliższej, by ograniczyć spożywanie alkoholu. Reakcja otoczenia na odmowę spożywania alkoholu: 31% osób jest usilnie namawianych; u 28% osób występuje brak relacji otoczenia; u 22% występuje dociekanie przyczyn odmowy picia. W przypadku 18% odmowa picia jest akceptowana a w przypadku 5% budzi podziw. Analizując wskaźniki ryzykownego spożywania alkoholu, można zauważyć, że co dziesiąta osoba (na przestrzeni ostatniego roku) miała co najmniej jedną sytuację utraty kontroli nad piciem alkoholu. Dla 2% sytuacja ta wydarzyła się raz w tygodniu. Ryzykowny styl spożywania alkoholu przejawia 1/6 badanych, z czego 8% jest na etapie utrwalonego niekorzystnego wzorca spożywania alkoholu, co może sugerować problem z uzależnieniem. Wśród dorosłych mieszkańców aż 42% badanych stwierdziło, że spotkało się osobiście z sytuacją prowadzenia pojazdu po alkoholu, a 18% zasiadło w takim stanie za kierownicą. Dla 56% dostrzegalny jest problem sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim w okolicznych punktach handlowych. Zdecydowana większość ankietowanych – ponad 90% wyraziła dezaprobatę wobec prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz stawienia się w pracy na kacu. 22% ankietowanych uważa, że mała ilość alkoholu ułatwia zaśnięcie a 26% jest zdania, że alkohol pomaga przetrwać nieśmiałość.

18 % ankietowanych uczniów kl. V-VIII przeszła inicjację alkoholową, a 3% spożywało alkohol w ostatnim miesiącu. Co dziesiąty twierdzi, że jego rodzice akceptują okoliczności uzasadniające spożywanie alkoholu przez osoby nieletnie. Ok. 50% uczniów swój pierwszy alkohol wypilo w obecności rodziców lub z innymi członkami rodziny. Uczniowie twierdzą, że najczęściej uzyskują dostęp do alkoholu prosząc o przysługę starszych kolegów (26%), 13% osób podkrada alkohol rodzicom z domu, a 12% twierdzi, że alkohol kupują im znajomi spotkani niedaleko sklepu. 3% respondentów jest zdania, że może samodzielnie kupić alkohol w sklepie i nie spotyka się ze sprzeciwem sprzedawców czy innych klientów. Badani uczniowie twierdzą, że po spożyciu alkoholu zachowują się agresywnie – uczestniczą w kłótniach, bójkach, gubią swoje rzeczy, ulegają samouszkodzeniu. Jako spodziewane skutki spożycia alkoholu uczniowie wymieniają najczęściej: szkody dla zdrowia (32%), mdłości, kac (po 25%), zachowanie nieakceptowalne społecznie (21%), trudności w powstrzymaniu się od dalszego picia i kłopoty z policją (po 16%). Część osób postrzega spożywanie alkoholu w bardzo pozytywnym świetle – jako środek na odprężenie (7%), szczęście (6%), zapomnienie o problemach i dobrą zabawę (po 4%), zwiększenie towarzyskości i otwartość (3%). 57% uczniów przyznało, że sięga po alkohol, bo chce poczuć się dorosłym. 49% wskazało, że inicjacja alkoholowa najczęściej jest efektem presji kolegów, a 37% - obawy przed odrzuceniem ze strony grupy. 41% uczniów widzi w alkoholu ucieczkę od problemów w domu i w szkole, a 35% widzi dobrą zabawę. Relacja rówieśników na odmowę spożywania alkoholu to: akceptacja decyzji, obojętność lub zdziwienie. 10% uczniów spotkało się z wyśmiewaniem, usiłowaniami namawiania, a 6% z odrzuceniem.

Ponad połowa ankietowanych uczniów szkół ponadpodstawowych przeszła inicjację alkoholową. 82% ankietowanych twierdzi, że ich rodzice nie akceptują okoliczności uzasadniające spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Połowa uczniów swój pierwszy alkohol wypilo w obecności rodziców lub z innymi członkami rodziny. Zdaniem

młodzieży, najczęściej można pozyskać alkohol prosząc o jego zakup starszych kolegów (35%). 9% osób wymienia samodzielny zakup alkoholu w pobliskim sklepie i nie spotkało się to ze sprzeciwem sprzedawcy czy innych klientów. Młodzież wskazała, że do najczęstszych negatywnych ich zachowań po spożyciu alkoholu należą: poważne kłótnie, bójkę, zniszczenia odzieży, zagubienia swojej własności i samouszkodzenia. Jako spodziewane konsekwencje spożywania alkoholu młodzież wymienia najczęściej: uzależnienie się (66%), zaszkodzenie zdrowiu (55%), kłopoty z policją (48%), zapomnienie o problemach (22%), poczucie odprężenia (15%), bycie towarzyskim i przyjaznym (4%). Młodzież jest zdania, że spożywa alkohol ponieważ jest to sposób na ucieczkę od problemów (44%). 37% wskazuje, że inicjacja alkoholowa jest najczęściej efektem presji kolegów, a 35% - obawy przed odrzuceniem ze strony grupy. Relacja rówieśników na odmowę spożywania alkoholu to: akceptacja decyzji, namawianie lub wyśmiewanie.

Problem narkotykowy

Połowa dorosłych mieszkańców (55%) stwierdziła, że trudno określić stopień dostępności narkotyków. Natomiast 39% stwierdziło, że dostęp jest łatwy lub bardzo łatwy. Do zażywania narkotyków przyznało się 30% mieszkańców gminy. Najczęściej zażywaną substancją (22%) była marihuana. Kolejnymi substancjami były: dopalacze i mefedron (9%), amfetamina (7%) i ecstasy (3%). Największa liczba osób zażywała substancje psychoaktywne na przestrzeni ostatniego roku lub rok wcześniej. 4% mieszkańców bierze narkotyki częściej niż raz w tygodniu. Ankietowani mieszkańcy wyrazili opinię, że zgadzają się, aby marihuana lecznicza oraz narkotyki miękkie zostały zalegalizowane. Nie było wątpliwości, że narkotyki (nawet stosowane z umiarem) są szkodliwe dla zdrowia.

Ankietowana młodzież z kl. V-VIII szkół podstawowych wskazała, że aby się odurzyć brali leki przeciwbólowe (19%), leki uspokajające lub nasenna (4%). Żaden z uczniów nie sięgnął po dopalacze, marihuanę i inne narkotyki. 85% starszych uczniów nie wie, w jaki sposób można w okolicy uzyskać dostęp do narkotyków czy dopalaczy. Zorientowani w tej kwestii uczniowie podają, że zakup narkotyków może się odbywać przez internet, w miejscu wyznaczonym przez dealera oraz w barze i dyskotecie.

91% ankietowanej młodzieży szkół ponadpodstawowych wie w jaki sposób można w okolicy uzyskać dostęp do narkotyków czy dopalaczy. Zorientowani wskazują, że jest to internet (2%), miejsce wskazane przez dealera, dyskoteka, bar, dom dealera lub szkoła. 4% uczniów twierdzi, że byliby w stanie zakupić narkotyki.

Badanie sprzedawców napojów alkoholowych

Wśród ankietowanych sprzedawców $\frac{3}{4}$ przyznało, że zdarzają się sytuacje, gdy osoba niepełnoletnia usiłuje kupić alkohol. Średnia wieku nieletnich próbujących kupić alkohol wynosi 16 lat i waha się pomiędzy 13 a 17 rokiem życia. Badani potwierdzili, że zdarzają się sytuacje, gdy inni klienci interweniują i żądają sprawdzenia wieku kupującego, jednak są to przypadki incydentalne. 75% sprzedających uznaje za zasadne ograniczenie zakupu alkoholu osobie niepełnoletniej. 63% zgadza się, by sprzedaż alkoholu osobom nieletnim skutkowało utratą zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Ankietowani (25%) uważają, że jeśli chodzi o sprzedaż piwa konsekwencje te powinny być łagodniejsze.

Rozdział 3. Rekomendacje

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest zapobieganie problemom związanym z alkoholizmem, narkomanią i przemocą.

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w programie są kontynuacją działań prowadzonych w latach ubiegłych.

W oparciu o opracowaną diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych zostały sformułowane rekomendacje skierowane do mieszkańców Gminy Żychlin:

1. Kontynuowanie działań profilaktycznych, skierowanych dla starszych uczniów (w tym programy rekomendowane przez PARPA), dbanie o bezpieczne relacje w klasie i udzielać wsparcia uczniom, którzy mają negatywne przekonanie o sobie, popadają w częste konflikty z rodzicami itp.
2. Podtrzymywanie prowadzenia działań skierowanych do sprzedawców napojów w zakresie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i prowadzenie okresowych kontroli punktów sprzedaży
3. Zainicjowanie wprowadzenia programów aktywizacji świetlic wiejskich pod kątem wsparcia mieszkańców z obszarów wiejskich działaniami edukacyjnymi, prowadzonymi przez animatorów. Zajęcia powinny obejmować komunikację interpersonalną, autoprezentację, umiejętności zarządzania sobą w czasie.
4. Kontynuowanie programów antynikotynowych od najmłodszych lat. Prowadzenie zajęć edukacyjnych o tematyce prozdrowotnej, poruszające temat szkodliwości palenia, unikania dymu tytoniowego. Akcję można rozszerzyć na dłuższy okres w ramach działań profilaktycznych na terenie szkół podstawowych i przedszkoli.
5. Kontynuowanie zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym: prowadzenie zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywienia dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.
6. Współpraca z lokalnymi szkołami nauki jazdy poprzez przekazywanie im materiałów edukacyjnych oraz organizację wykładów.
7. Prowadzenie szkoleń skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych. Polecane jest szkolenie – zakup kontrolowany, składający się z dwóch części, tj. z zakupu i ze szkolenia mającego na celu uświadamianie sprzedawcom zagrożeń i konsekwencji spożywania alkoholu przez młodzież.
8. Zastosowanie wysoko zakrojonej profilaktyki narkotykowej oraz identyfikowania możliwych źródeł dostępu do środków psychoaktywnych w okolicy. Profilaktyka winna być skierowana na osoby pracujące, wykształcone i odnoszące sukcesy w życiu zawodowym.
9. Dalsze prowadzenie profilaktyki oraz działań ukierunkowanych na osoby nadużywające alkoholu, pijące w sposób ryzykowny i uzależnione.
10. Skoncentrowanie uwagi na ryzykownych zrachowaniach podejmowanych pod wpływem alkoholu – prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu.
11. Podejmowanie działań edukacyjnych uświadamiających potencjalnych świadkom co do możliwości postępowania w sytuacji spotkania się z sytuacją prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu.

Rekomendowane działania zmniejszające skalę problemów społecznych oraz ich długofalowe skutki dla lokalnej społeczności

1. Prowadzenie szeroko zakrojonej działalności profilaktycznej i wsparcie dla społeczności lokalnej:
 - poszerzenie dostępności pomocy psychologicznej i terapeutycznej zarówno dla osób uzależnionych od narkotyków czy narkomanii, jak i doświadczających trudności wychowawczych, rodzinnych, osobistych czy szkolnych,

- zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy interwencyjnej (np. w postaci telefonu zaufania dla osób doświadczających przemocy lub zmagających się z uzależnieniem i ich rodzin) poszerzenie oferty wsparcia specjalistycznego dla dzieci i młodzieży, informowanie o zasadach działania ośrodków i punktów interwencji kryzysowej,
- finansowanie wakacyjnych wyjazdów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin uzależnionych od alkoholu,
- promowanie zdrowego stylu życia – zarówno wśród dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych.

2. Prowadzenie kompleksowej działalności profilaktycznej wśród młodzieży angażującej wszystkie ważne podmioty lokalne (ośrodek pomocy społecznej, szkoły, służbę zdrowia, policję, kościoły, instytucje kultury, świetlice środowiskowe, organizacje sportowe itp.) – skoordynowanej, mającej na celu kształtowanie uniwersalnych kompetencji i wzmacnianie zasobów chroniących przed podejmowaniem zachowań ryzykownych:

- w szkołach, zgodnie z zaleceniami PARPA działania powinny obejmować zarówno dostęp do indywidualnego specjalistycznego wsparcia dla uczniów, ich rodziców i nauczycieli, jak i profilaktykę w zespołach klasowych (zapewniającą dobrą relację rówieśniczą oraz klimat klasowy),
- kontynuowanie realizacji programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA,
- dbanie o jasno sformułowane zasady panujące w każdej klasie,
- popularyzowanie wiedzy na temat instytucji i metod wsparcia, dostępnych dla młodzieży w trudnej sytuacji, z tym telefonów zaufania, stron internetowych,
- monitorowanie skuteczności działań zwiększających bezpieczeństwo w szkole (warsztatów profilaktycznych, zajęć integracyjnych, szkoleń dla nauczycieli, indywidualnych interwencji),
- akceptowanie roli rodziców jako osób, które mogą odgrywać kluczową rolę w profilaktyce ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży,
- podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i udzielanie wsparciu w trudnych sytuacjach np. poprzez spotkania rodziców czy warsztaty tematyczne.

3. Działania kontrolne i szkoleniowe:

- szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych, członków GKRPA, zespołu interdyscyplinarnego,
- kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- monitorowanie miejsc spotkań młodzieży pod kątem używek i bezpiecznego wypoczynku,
- kontrole stanu trzeźwości kierowców,
- organizowanie spotkań tematycznych ze specjalistami terapii uzależnień czy psychoterapii dla pracowników szkół, przedszkoli, przedstawicieli służby zdrowia, księży (jako osób, do których mogą zwracać się osoby poszukujące pomocy w radzeniu sobie z problemem przemocy czy uzależnieniem).

4. Okresowe monitorowanie skali problemu alkoholowego, narkotykowego, aby adekwatnie dostosować bieżącą działalność wszystkich zaangażowanych instytucji:

- prowadzenie ewaluacji podejmowanych działań,
- organizowanie regularnych spotkań podsumowujących i planujących dalszą współpracę międzyinstytucjonalną.

Rozdział 4. Zadania i realizatorzy programu

4.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków oraz ofiar przemocy w rodzinie

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób uwikłanych w przemoc poprzez:
 - 1) motywowanie do podjęcia terapii, udzielanie wsparcia po zakończeniu leczenia,
 - 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia,
 - 3) pomoc terapeutyczną, prawną, psychospołeczną dla:
 - osób uzależnionych i współuzależnionych,
 - rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii oraz przemocy,
 - osób doświadczających trudności wychowawczych, rodzinnych, osobistych, szkolnych
2. Realizacja programów dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Realizatorzy:

- 1) organizacje pozarządowe
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 3) Ref. GCPI Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba udzielonych porad
- 2) liczba zrealizowanych programów
- 3) liczba uczestników programów

3. Wspieranie placówek leczenia uzależnień od alkoholu w zakresie: doposażenia w podstawowe wyposażenie oraz sprzęt; zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówce; dofinansowanie kształcenia terapeutów oraz obowiązkowych szkoleń do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień.

Realizatorzy:

- 1) placówki leczenia uzależnień
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba zakupionego wyposażenia, sprzętu i materiałów edukacyjnych
- 2) liczba osób uczestniczących w szkoleniach

4.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Sposób realizacji:

1. Zwiększenie umiejętności readaptacyjnej dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i narkomanii oraz przemocą w rodzinie poprzez: pomoc terapeutyczną, psychologiczną i prawną.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 3) Ref. GCPI Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba osób objętych readaptacją
- 2) liczba spotkań

2. Indywidualne poradnictwo i pomoc terapeutyczna, psychologiczna i prawna dla osób: uzależnionych i współzależnionych; sprawców i ofiar przemocy oraz osób doświadczających trudności wychowawczych, rodzinnych, osobistych, szkolnych.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 4) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 5) Komisariat Policji

Wskaźniki:

- 1) liczba udzielonych porad
- 2) liczba osób objętych poradnictwem i pomocą

2. Prowadzenie programów i warsztatów psychologicznych dla grup wsparcia i osób uzależnionych i współzależnionych.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 3) Ref. GCPI Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba programów i warsztatów
- 2) liczba uczestników

3. Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych oraz z problemem alkoholowym poprzez:

- 1) prowadzenie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych, w tym świetlic socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) bieżącą działalność placówek, w których prowadzona jest praca z dziećmi,
- 3) prowadzenie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi rodzin z problemem alkoholowym i prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 4) Ref. GCPI Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba uczestników zajęć i programów
- 2) liczba godzin realizowanych zajęć i programów
- 3) liczba uczestników szkoleń

4. Organizowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz z problemami uzależnień – jako integralnego elementu i uzupełnienia pracy z dziećmi, w tym

uczestników świetlic socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 3) Ref. GCPI Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba uczestników

4. Dofinansowanie kosztów pobytu na obozach terapeutycznych, szkoleniach, seminariach abstynenckich, zajęciach rehabilitacyjnych i innych mających na celu zdrowienie z uzależnienia - dla osób: uzależnionych; po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia; uczestniczących w zajęciach terapeutycznych; będących uczestnikami grup samopomocowych; współuzależnionych.

Realizatorzy:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 3) grupy samopomocowe

Wskaźniki:

- 1) liczba uczestników

5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez:

- 1) realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) współpraca instytucji zajmujących się problemami przemocy w rodzinie,
- 4) prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przemocy w rodzinie,
- 5) zakup i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy.

Realizatorzy:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 3) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 4) Komisariat Policji

Wskaźniki:

- 1) liczba Niebieskich Kart, w tym zakończonych procedur Niebieskiej Karty
- 2) liczba działań informacyjnych i edukacyjnych
- 3) liczba zakupionych i udostępnionych materiałów

6. Podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – dofinansowanie szkoleń, kursów dotyczących zjawiska przemocy, w tym procedury „Niebieskiej Karty”.

Realizatorzy:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 3) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 4) Komisariat Policji

Wskaźniki:

- 1) liczba szkoleń i liczba uczestników

7. Organizowanie lokalnych porad w zakresie wdrażania systemu pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień i związane z przemocą w rodzinie.

Realizatorzy:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 3) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 4) Komisariat Policji
- 5) szkoły

Wskaźniki:

- 1) liczba porad i liczba uczestników

4.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie na terenie szkół i przedszkoli programów profilaktycznych, zajęć profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie:
 - 1) profilaktyki alkoholowej, narkomanii i przemocy
 - 2) przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym
 - 3) tematyki prozdrowotnej poruszającej temat szkodliwości palenia papierosów.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 3) szkoły i przedszkola

Wskaźniki:

- 1) liczba programów i zajęć profilaktycznych
- 2) liczba uczniów objętych programami i zajęciami

2. Szkolenia i podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie przemocy, uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych

Realizatorzy:

- 1) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 2) szkoły

Wskaźniki:

- 1) liczba przeszkolonych nauczycieli
- 2) liczba szkoleń i kursów

3. Szkolenia i kursy specjalistyczne dla nauczycieli w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów.

Realizatorzy:

- 1) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 2) szkoły

Wskaźniki:

- 1) liczba przeszkolonych nauczycieli
- 2) liczba szkoleń i kursów

4. Działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców podnoszące ich kompetencje wychowawcze i udzielania wsparcia w trudnych sytuacjach poprzez spotkania rodziców, warsztaty tematyczne .

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 4) szkoły

Wskaźniki:

- 1) liczba działań informacyjno-edukacyjnych
- 2) ilość materiałów informacyjno-edukacyjnych

5. Udział w programach profilaktycznych i kampaniach edukacyjnych adresowanych do różnych grup wiekowych.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 4) szkoły

Wskaźniki:

- 1) liczba programów i kampanii edukacyjnych
- 2) liczba uczestników

6. Zainicjowanie prowadzenia spotkań i zajęć aktywizacji świetlic wiejskich pod kątem wsparcia mieszkańców z obszarów wiejskich działaniami edukacyjnymi.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 4) Ref. GCPI Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba spotkań i zajęć
- 2) liczba uczestników

6. Organizowanie imprez propagujących życie w trzeźwości oraz podejmowanie lokalnych działań związanych z profilaktyką alkoholową, narkomani oraz z uzależnieniami behawioralnymi.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 4) szkoły

Wskaźniki:

- 1) liczba imprez i lokalnych działań
- 2) liczba uczestników

7. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności alkoholu i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18-go roku życia.

Realizatorzy:

- 1) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) punkty sprzedaży alkoholu

Wskaźniki:

- 1) liczba podejmowanych działań
- 2) liczba uczestników działań

8. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i imprez o charakterze rekreacyjno-sportowym jako elementu programu profilaktycznego uwzględniającego zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia i pozwalające wpływać na postawy młodych ludzi wobec używek oraz uzależnień behawioralnych.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 4) szkoły

Wskaźniki:

- 1) liczba pozalekcyjnych zajęć sportowych
- 2) liczba imprez rekreacyjno-sportowych
- 3) liczba uczestników zajęć sportowych
- 4) liczba uczestników imprez rekreacyjno-sportowych

9. Organizowanie form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka i z rodzin dysfunkcyjnych z realizacją zajęć profilaktycznych (skierowanych przez M-GOPS, kuratorów, dyrektorów szkół).

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy,
- 3) szkoły

Wskaźniki:

- 1) liczba osób korzystających z wypoczynku

10. Informowanie społeczności lokalnej o instytucjach pomocowych i metodach świadczonego przez nich wsparcia dla dorosłych i młodzieży w zakresie problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie - poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej i w lokalnej prasie oraz rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 4) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 5) Ref. GCPI Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych
- 2) liczba zamieszczonych informacji

11. Prowadzenie systemu informacji – rozpowszechnianie wiedzy z zakresu: problemów uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych i przemocy; działań podejmowanych na terenie gminy - poprzez ich zamieszczanie na stronie internetowej i lokalnej prasie.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 4) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 5) Ref. GCPI Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba materiałów informacyjnych i edukacyjnych

12. Zakup materiałów edukacyjnych, prenumeraty oraz specjalistycznych publikacji związanych z realizacją zadań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Realizatorzy:

- 1) Ref. OZ Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba materiałów edukacyjnych

13. Monitorowanie skali problemów związanych z uzależnieniami i przemocą w środowisku lokalnym (na podstawie wskaźników określonych przy każdym z zadań) pozwalającym ocenić stan problemów, ewaluacja prowadzonych działań i ich przekazywanie w środowisku lokalnym.

Realizatorzy:

- 1) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

14. Podejmowanie działań edukacyjnych z zakresu zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez:

- 1) współpracę z lokalnymi szkołami nauki jazdy w zakresie zakupu i przekazywania materiałów edukacyjnych;
- 2) działania edukacyjne dotyczące ryzykownych zachowań podejmowanych przez kierowców będących pod wpływem alkoholu;
- 3) działania edukacyjne uświadamiające potencjalnym świadkom co do możliwości postępowania w sytuacji spotkania się z prowadzeniem pojazdu pod wpływem alkoholu;
- 4) udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 4) Komisariat Policji
- 5) ośrodki szkolenia kierowców

Wskaźniki:

- 1) liczba działań edukacyjnych
- 2) liczba kampanii edukacyjno-informacyjnych
- 3) liczba materiałów edukacyjnych

15. Podejmowanie działań informacyjno-edukacyjnych poprzez zakup i przekazywanie materiałów edukacyjnych na temat ograniczenia populacji osób pijących alkohol ryzykownie i uzależnionych.

Realizatorzy:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba zakupionych materiałów

4.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie

Sposób realizacji:

1. Powierzenie realizacji niektórych zadań gminnego programu organizacjom pozarządowym, stosownie do ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.).

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 4) Ref. GCPI Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba powierzonych działań
2. Współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi:
 - 1) dofinansowanie działań stowarzyszeń abstynenckich na rzecz promowania abstynencji i zdrowego stylu życia,
 - 2) wymiana informacji, konsultacje, wspólne inicjatywy na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii
 - 3) prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych nt. działalności stowarzyszeń abstynenckich,
 - 4) wspomaganie działalności grup samopomocowych m.in. poprzez dofinansowanie kosztów lokalowych oraz kosztów wynikających z remontu dachu budynku użytkowanego przez grupy samopomocowe.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba dofinansowanych działań
- 2) liczba wspólnych inicjatyw
- 3) liczba materiałów informacyjnych i edukacyjnych

4.5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Sposób realizacji:

1. Możliwość podejmowania przez gminę interwencji oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt oraz złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych.

Realizatorzy:

- 1) Ref. OZ Urzędu Gminy
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wskaźniki:

- 1) ilość spraw w sądzie
2. Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych m.in. w zakresie przestrzegania zasad sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz prowadzenia reklamy i promocji napojów alkoholowych.

Realizatorzy:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy,

Wskaźniki:

- 1) ilość kontroli

4.6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej

Centrum Integracji Społecznej oraz Kluby Integracji Społecznej to jednostki organizacyjne, których głównym celem jest przygotowanie osób wykluczonych społecznie do codziennego trybu i wprowadzenie ich na rynek pracy. Działania ukierunkowane są na pomoc osobom oraz ich rodzinom z podobnymi problemami życiowymi w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestniczenia w życiu lokalnej społeczności, jak również w powrocie do pełnienia określonych ról społecznych, a także w podniesieniu swoich kwalifikacji zawodowych. Na terenie Gminy Żychlin oraz pobliskich miejscowości nie funkcjonują tego typu placówki.

Finansowanie funkcjonowania CIS i KIS jest możliwe jedynie w sposób proporcjonalny do liczby osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych zajęciach integracyjnych.

Sposób realizacji:

1. Włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do aktywnych form wsparcia prowadzonych przez organizacje działające na terenie Gminy Żychlin.

Realizatorzy:

- 1) organizacja pozarządowe

Wskaźniki:

- 1) liczba uczestników form wsparcia
2. Zawieranie kontraktów socjalnych na podjęcie leczenia odwykowego w celu rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych, integracji ze środowiskiem i zmniejszania zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Realizatorzy:

- 1) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Wskaźniki:

- 1) liczba zawieranych kontraktów socjalnych

4.7. Współpraca z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej

- 1) Pomoc społeczna osobom i rodzinom nadużywającym alkoholu, dotkniętych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktów socjalnych.

- 2) dofinansowywania do dożywiania uczniów szkół z terenu Gminy Żychlin z rodzin dysfunkcyjnych i grup podwyższonego ryzyka.

Realizatorzy:

- 1) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 2) szkoły

Wskaźniki:

- 1) liczba osób objętych pomocą
- 2) liczba rodzin objętych pomocą
- 3) ilość zawartych kontraktów socjalnych
- 4) liczba uczniów objętych dofinansowaniem do dożywiania

4.8. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Regulaminu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Sposób realizacji:

1. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Komisja prowadzi działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:

- 1) przyjmuje zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek dotyczących osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od zaspakajania potrzeb rodziny oraz systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny,
- 2) podejmuje działania motywujące - zaprasza na rozmowę osobę, co do której wpłynęło zgłoszenie i wskazuje konieczność zaprzestania nadużywania alkoholu,
- 3) wniośkuje o przeprowadzenie informacji na temat osoby nadużywającej alkoholu,
- 4) kieruje na badanie przez biegłych (psychiatrę i psychologa) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczniczego,
- 5) przygotowuje dokumentację oraz składa wnioski o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- 6) wspólnie z Ref. OZ Urzędu Gminy w Żychlinie realizuje zadania ujęte w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025”,
- 7) opiniuje zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Nr XLIX/264/18 Rady Miejskiej w Żychlinie z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Żychlin,
- 8) dokonuje kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym kontroli prawidłowości składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych,
- 9) dofinansowuje działalność komisji m.in. poprzez zakup materiałów biurowych, edukacyjnych, sprzętu biurowego, itp.,
- 10) podnosi kwalifikacje członków komisji w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniach, kursach itp.

Realizatorzy:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy

Wskaźniki:

- 1) liczba przyjętych zgłoszeń
 - 2) liczba zaproszeń na rozmowę
 - 3) liczba rozmów motywujących
 - 4) liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych
 - 5) liczba skierowań na badanie
 - 6) liczba przeprowadzonych badań
 - 7) liczba wniosków skierowanych do sądu
 - 8) liczba sporządzonych opinii dot. zgodności lokalizacji punktu sprzedaży
 - 9) liczba kontroli punktów sprzedaży
 - 10) liczba szkoleń członków komisji
 - 11) liczba przeszkolonych członków komisji
2. Ustala się zasady wynagradzania członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 4¹ pkt. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi):
- 1) za każde posiedzenie Komisji odbyte po godzinach pracy – wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 r., ale nie więcej niż 20% minimalnego wynagrodzenia brutto miesięcznie.
 - 2) za prowadzenie kontroli 1 punktu ze sprzedażą napojów alkoholowych po godzinach pracy – 25,00 zł brutto, w tym koszty wynikające z korzystania z własnego środka transportu,
 - 3) dopuszcza się możliwość sfinansowania wyjazdu służbowego członka komisji będącego pracownikiem Urzędu w związku z jego udziałem w szkoleniach, kursach itp. na zasadach określonych w rozporządzeniu MPiPS z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167),
 - 4) wynagrodzenie, o których mowa w pkt. 1-2 płatne będzie w sposób przyjęty w Urzędzie.
3. Wynagrodzenie za przeprowadzenie informacji na temat osoby nadużywającej alkoholu ustala się w kwocie 60,00 zł brutto.
4. Wynagrodzenie dla biegłego sądowego za sporządzenie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu pokrywane są ze środków przeznaczonych na realizację zadań programu.

Rozdział 5. Podział wydatków na zadania

Planuje się, że dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń w 2022 r. wyniosą 257.000,00 zł, w tym wpływy z:

- opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – 230.000,00 zł,
- części opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym – za tzw. "małpki" - 27.000,00 zł.

Planuje się, że powyższa kwota w całości zostanie przeznaczona na realizację „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025”.

L.p.	Treść zadania	Planowana kwota na przeciwdziałanie:	
		alkoholizmu	narkomanii
1.	Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego	5.500,00	2.000,00
2.	Wspieranie placówek leczenia uzależnień od alkoholu	5.000,00	0,00
3.	Udzielanie rodzinom dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanii i przemocy w rodzinie pomocy psychospołecznej i prawnej	17.000,00	0,00
4.	Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych oraz z problemami uzależnień - dofinansowanie świetlic socjoterapeutycznych lub opiekuńczo- wychowawczych	17.000,00	0,00
5.	Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych oraz innych form wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz z problemem uzależnień	16.000,00	6.000,00
6.	Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych	16.500,00	3.000,00
7.	Organizowanie lokalnych narad	1.000,00	0,00
8.	Podejmowanie działań profilaktyczno-edukacyjnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży szkolnej	25.000,00	5.000,00
9.	Organizowanie przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym	3.000,00	0,00
10.	Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych	13.000,00	0,00
11.	Organizowanie imprez rekreacyjno-sportowych i propagujących życie w trzeźwości	3.900,00	7.000,00
12.	Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych	1.500,00	1.000,00
13.	Wspomaganie działalności grup samopomocowych	40.000,00	0,00
14.	Dofinansowanie do dożywiania uczniów	5.000,00	0,00
15.	Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	63.600,00	0,00
	RAZEM:	233.000,00	24.000,00

Rozdział 6. Realizacja programu Monitoring i ewaluacja programu

1. Burmistrz Gminy Żychlin przedstawia Radzie Miejskiej w Żychlinie sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii” w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.
2. Za realizację programu odpowiedzialni są: Kierownik Ref. OZ Urzędu Gminy w Żychlinie, Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żychlinie.

3. W celu osiągnięcia celów programu i zweryfikowania czy zakładane zadania są realizowane zgodnie z przyjętymi kierunkami prowadzony będzie monitoring określonych wskaźników. Monitoring programu pozwoli ocenić postępy z prowadzonych działań, zweryfikuje kierunek zmian, a także pozwoli na bieżącą modyfikację działań umożliwiając dostosowanie programu do zmieniających się warunków.
4. Celem ewaluacji programu będzie określenie efektów wdrażania programu. Osiągnięciu tego celu służyć będzie wymiana informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami, które realizują działania profilaktyczne i zajmują się rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy na terenie Gminy Żychlin.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Elżbieta Wanda Sikora

UZASADNIENIE
DO UCHWY NR XLVIII/232/2022
RADY MIEJSKIEJ W ŻYCHLINIE
z dnia 24 lutego 2022 r.

**w sprawie „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025”**

Ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2469) została zmieniona ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.) .

Zgodnie art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Z nowego brzmienia art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wynika, że realizacja zadań, o których mowa powyżej jest prowadzona w ramach jednego programu, tj. gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Na realizację programu w 2022 roku zaplanowano kwotę 257.000,00 zł. Środki te będą pochodziły z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z części opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym - za tzw. „małpki”.

Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Elżbieta Wanda Sikora